

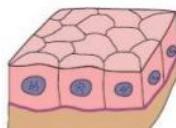
HISTOLOXÍA HUMANA

1.- Diga se as seguintes frases son verdadeiras (V) ou falsas (F):

- __ Un tecido é un conxunto de células semellantes que desempeñan análoga función.
- __ A parte da Bioloxía que estuda aos tecidos é a Histoloxía.
- __ Todas as células do corpo humano proceden dunha soa célula, o cigoto ou célula ovo.
- __ Todas ás células do corpo humano teñen a mesma dotación xenética, agás os gametos.
- __ A especialización das células humanas prodúcese mediante a activación ou bloqueo diferencial de xenes.
- __ A substancia situada entre as células dos tecidos chámase matriz.
- __ A substancia intercelular contén moléculas de distintas proteínas que se chaman fibras.

2.- Selecciona a resposta correcta:

- 2.1.- A matriz dos tecidos epiteliais é
  - a.- abundante
  - b.- escasa
  - c.- nula, porque as células se dispoñen apretadamente.
- 2.2.- A clasificación dos tecidos epiteliais baséase na forma das células e
  - a.- no tamaño
  - b.- no volume
  - c.- no número de capas
- 2.3.- Os epitelios que tapizan a superficie e cavidades do corpo son os
  - a.- pavimentosos
  - b.- revestimento
  - c.- as dúas respuestas son correctas.
- 2.4.- Os epitelios especializados na secreción de substancias chámense
  - a.- secretores
  - b.- glandulares
  - c.- excretores
- 2.5.- O epitelio que aparece de seguido é de tipo:
  - a.- monoestratificado plano
  - b.- pluriestratificado plano
  - c.- pseudoestratificado

2.6.- O epitelio estratificado cúbico ou plano que recobre as paredes dos vasos sanguíneos chámase:

- a.- mesotelio
  - b.- endotelio
  - c.- perimisio
- 2.7.- Cales dos seguintes epitelios son monoestratificados cúbicos ou planos:
- a.- tapizan a cavidade pleural
  - b.- tapizan o interior do corazón
  - c.- as dúas respuestas son correctas.

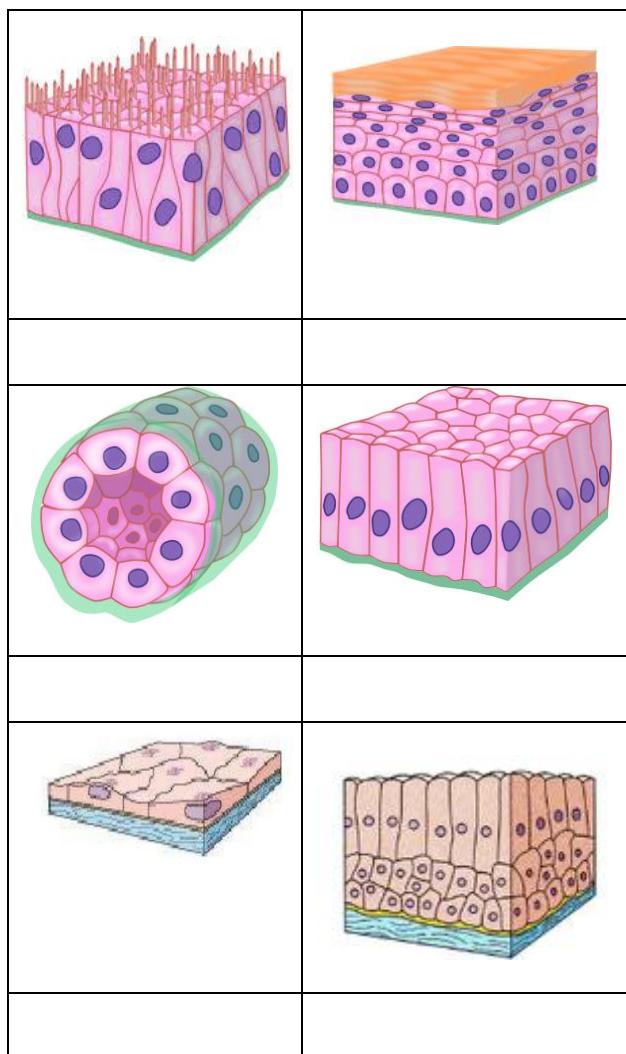
2.8.- A pel é un epitelio de tipo:

- a.- monoestratificado plano
- b.- pluriestratificado plano
- c.- pluriestratificado cilíndrico

2.9.- As capas celulares que tapizan as aberturas naturais (boca, farinxe, recto, ...) reciben o nome de:

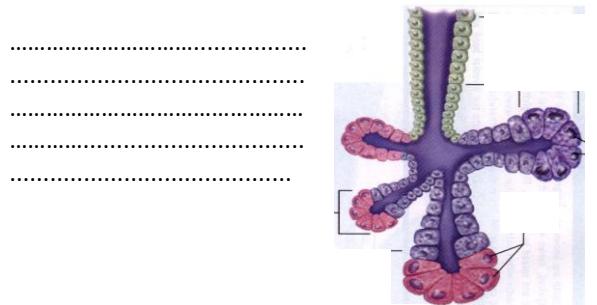
- a.- serosas
  - b.- mucosas
  - c.- endotelios
- 2.10.- As estruturas ás que fai referencia a cuestión 2.9 están formadas por epitelio
- a.- monoestratificado plano
  - b.- monoestratificado cilíndrico
  - c.- pluriestratificado plano

3.- Identifique os epitelios que aparecen nos seguintes esquemas:

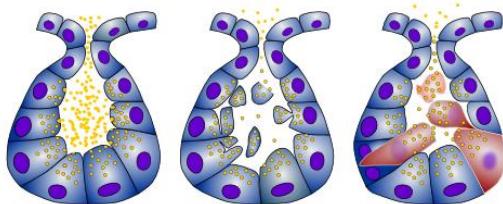

4.- Complete as seguintes frases:

- 4.1.- O epitelio que tapiza as paredes do intestino delgado, rico en microvilli para aumentar a superficie de absorción, é de tipo .....
- 4.2.- As células que segregan mucus no tubo digestivo son as células.....
- 4.3.- O epitelio pseudoestratificado recobre.....
- 4.4.- O epitelio que varía de forma segundo estea más ou menos distendidos chámase.....
- 4.5.- Identifique a estrutura representada de seguido:

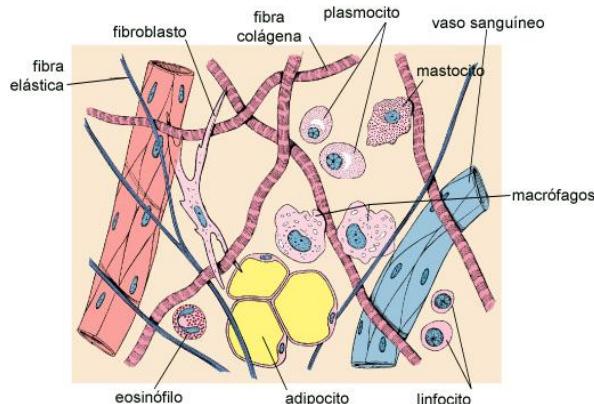

- 4.6.- As glándulas que verten os produtos ao exterior ou ao lumen do tubo digestivo son as
a.- apocrinas b.- merocrinas c.- exocrinas.
- 4.7.- As glándulas produtoras de hormonas son as
a.- endocrinas b.- exocrinas c.- holocrinas
- 4.8.- Identifique os tipos de glándulas do esquema adxunto en funcións do mecanismo de secreción:

- .....
4.9.- Os 3 compoñentes básicos dos tecidos conectivos son.....
- 4.10.- Rodee cun círculo os tecidos conectivos que aparecen na seguinte lista:
-tecido muscular, tecido adiposo, epitelio de revestimento, tecido óseo, epitelio glandular, tecido cartilaxinoso, tecido nervioso, tecido conjuntivo.
Que tecidos conectivos faltan na lista anterior?.....
- .....

5.- Identifique o seguinte esquema:

- Nome do tecido:.....
- Cal/cales son as células características do tecido representado?:.....
- Cal é a función dos mastocitos ou células cebadas?.....
- .....
- Cal é a función dos plasmocitos ou células plasmáticas?.....
- Cal é a función dos macrófagos?.....
- .....

Indique cales das células que aparecen no esquema proceden do sangue:.....

.....

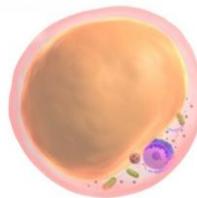
De que tecido son característicos os adipocitos?.....

.....

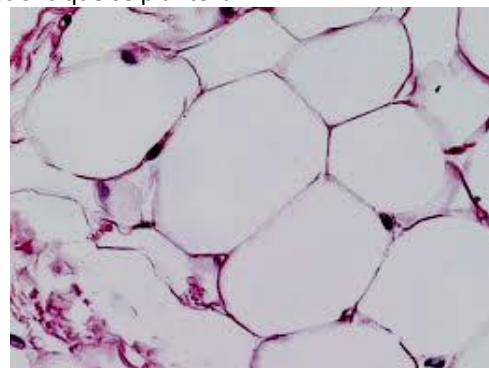
6.- Indique a resposta correcta:

- 6.1.- Nos tecidos conjuntivos as células emigrantes más frecuentes son
a.- fagocitos b.- linfocitos c.- as dúas respuestas son correctas.

- 6.2.- As fibras do tecido conjuntivo que proporcionan resistencia á tracción son
a.- as de coláxeno b.- as de elástina c.- as fibras reticulares
- 6.3.- Os compoñentes esenciais da matriz dos tecidos conjuntivos son
a.- glicosaminoglicanos b.- proteoglicanos c.- ámbolos dous
- 6.4.- A derme, situada baixo a epiderme da pel, está formada por tecido conjuntivo
a.- laxo b.- fibroso c.- elástico
- 6.5.- A función do tecido conjuntivo laxo é a de
a.- ocupar o espazo entre outros tecidos b.- proporcionar un sistema para a chegada de nervios e vasos sanguíneo aos tecidos b.- as dúas son correctas
- 6.6.- Os tendóns e ligamentos están formados por tecido conjuntivo
a.- laxo b.- fibroso c.- elástico
- 6.7.- Nas paredes de órganos ocos con paredes que soportan presións dende dentro atopamos o tecido conjuntivo
a.- laxo b.- fibroso c.- elástico
- 6.8.- O tecido conjuntivo reticular forma parte de órganos coma
a.- bazo b.- timo c.- dos dous
- 6.9.- O tecido adiposo que aparece no dorso do recién nacido e desaparece durante o crecemento é o
a.- multilocular b.- unilocular c.- graxa branca
- 6.10.- A célula representada de seguido é
a.- fibroblasto
b.- adipocito
c.- condrocito

7.- Identifique a seguinte estrutura e conteste ás cuestións que se plantexan:

7.1.- Nome do tecido:.....

7.2.- Nome das células que o forman:.....

7.3.- Cite 3 funcións deste tecido:

.....

.....

.....

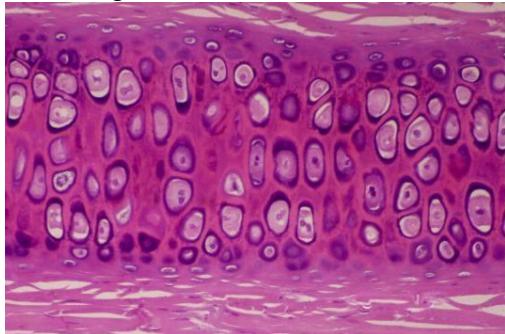
7.4.- Quantas kcal/mol proporciona 1 g de graxa?.....

7.5.- Como se chama a capa de tecido graxo situada baixo a derme da pel?.....

7.6.- Que funcións ten esa capa de graxa?.....

7.7.- Que importancia ten o tecido graxo que envolve vísceras como corazón, rinles, ...? .....

7.8.- Identifique o tecido que aparece na seguinte microfotografía:

Nome do tecido:.....

Nome das células que aparecen:.....

Nome dos ocos da matriz que ocupan as células.....

Características físicas da matriz:.....

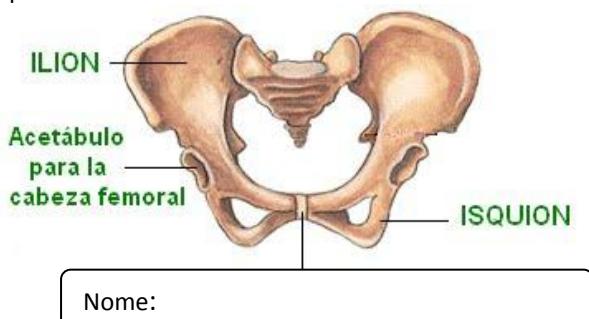
Que é un grupo isoxénico:.....

Enumere os 3 tipos de cartilaxe que existen:.....

Indique o tipo de cartilaxe que podemos atopar nos seguintes órganos:

Órgano	Tipo de cartilaxe
Pavillón auricular	
Disco invertebral	
Esqueleto do embrión	
Síntese pubiana	
Epiglote	

7.9.- Identifique a seguinte estrutura e indique por que tipo de tecido está formada:

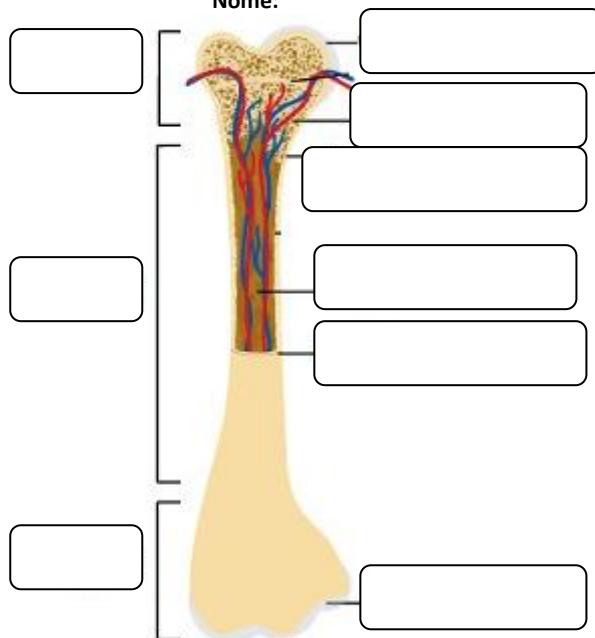

Tecido que a forma:.....

7.10.- Cite unha diferenza entre o cartilaxe hialino e o cartilaxe fibroso:.....

8.- Sinale os nomes das partes do oso no seguintes esquema:

Nome:

9.- Seleccione a resposta correcta:

9.1.- As matriz dos osos é

- a.- sólida e ríxida
- b.- sólida e elástica
- c.- viscosa e elástica.

9.2.- A matriz dos osos está formada por sales minerais e

- a.- polisacáridos
- b.- controitina
- c.- osteína

9.3.- As sales minerais que forman os osos son

- a.- fosfatos
- b.- carbonatos
- c.- aparecen os dous tipos

9.4.- A compoñente orgánica dos osos é rica en

- a.- elastina
- b.- reticulina
- c.- coláxeno

9.5.- Os ocos da matriz onde están as células do oso chámense

- a.- lagoas óseas
- b.- cápsulas óseas
- c.- condutos calcóforos

9.6.- Os condutos que comunican os ocos da matriz ósea que ocupan as células chámense condutos de

- a.- Havers
- b.- calcóforos
- c.- Volkmann

9.7.- As células que forman a matriz do oso son

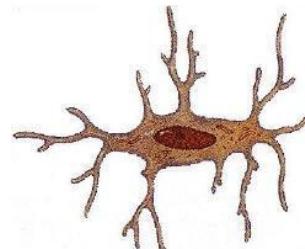
- a.- osteocitos
- b.- osteoclastos
- c.- células cebadas

9.8.- As células encargadas de destruir e renovar o tecido óseo son

- a.- osteocitos
- b.- osteoclastos
- c.- mastocitos

9.9.- A célula representada de seguido é

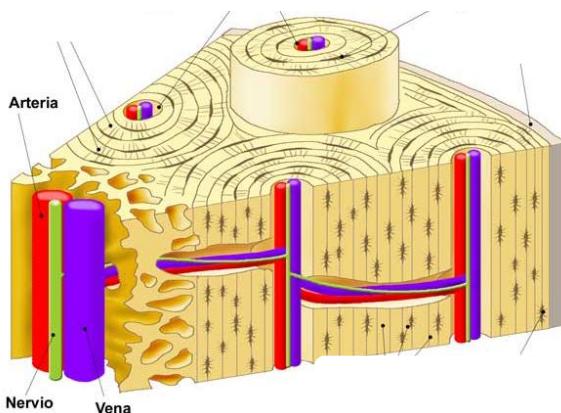
- a.- osteocito
- b.- osteoblasto
- c.- osteoclasto

9.10.- As unidades de matriz formadas por capas concéntricas que constitúen o oso compacto chámense

- a.- osteonas
- b.- sistemas de Havers
- c.- reciben ámbolos dous nomes.

10.- Sinale no seguinte esquema as estruturas propias dun tecido óseo compacto:

11.- Complete o seguinte texto:

"O tecido óseo esponxoso forma a ..... dos osos longos e o ..... dos osos curtos e anchos (vértebrais, costelas, ...). Os ocos dese tecido están ocupados por ..... que se ocupa da síntese das células do sangue, proceso chamado ....."

12.- Complete as seguintes frases:

12.1.- O conxunto de fluídos corporais que rodean ás células e manteñen unhas condicións óptimas para a súa actividade forman o .....

12.2.- A estabilidade do medio interno coñécese co nome de .....

12.3.- O medio interno está formando, esencialmente, por 3 fluídos que son .....
.....

12.4.- O líquido que rodea ás células dos tecidos e lles subministra nutrientes e O_2 e acolle o CO_2 e refugallos que proceden o metabolismo celular, chámase.....

12.5.- O líquido ao que fai referencia a cuestión 12.4 obtense a partir do ..... por filtración a través das paredes dos capilares.

13.- Complete a seguinte táboa relativa ao medio interno:

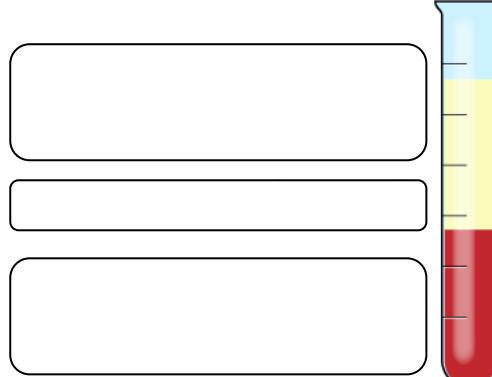
Propiedade	Plasma sanguíneo	Líquido intersticial	Linfa
Localización			
% de H_2O			
Compoñentes			
Osíxeno			
Células			

Nome:

14.- Complete a seguinte táboa relativa ás propiedades do sangue:

Propiedad	Valor
Volemia	
% peso corporal	
Densidade (g/cm^3)	
pH	

15.- Indique os 3 elementos que forman o sangue, sinalando a % de cada elemento respecto do sangue total:

Que nome recibe a relación en % entre o volume de células sanguíneas e volume de sangue total?.....
Cal é o valor normal desa relación?.....
Observe a seguinte táboa relativa ao contido de células sanguíneas en 3 persoas distintas:

Persoa	A	B	C
Hematíes*	7500000	5000000	2000000
Leucocitos*	5000	6000	5000
Plaquetas*	250000	255000	55000

*dados por mm^3 de sangue

Que persoa está más capacitada para vivir a maior altura sobre o nivel do mar?.....

Por que elixiu a esa persoa?.....
.....

Que persoa amosa deficiencia de Fe na dieta? Por que o sabe?.....
.....

Que persoa pode presentar problemas de coagulación sanguínea? Por que?.....
.....

16.- Enumere 5 funcións que realice o sangue no noso organismo:

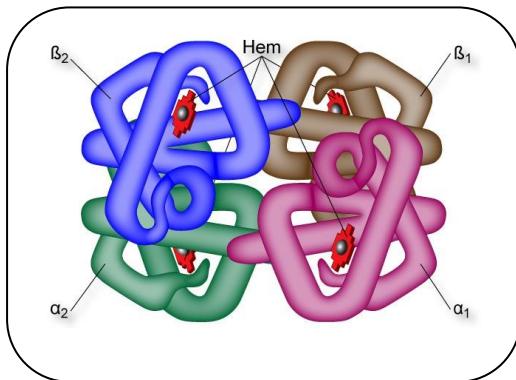
- a).....
.....
b).....
.....
c).....
.....
e).....
.....
f).....
.....

17.- Conteste brevemente ás seguintes cuestiós:
 17.1.- Cal é a concentración salina do plasma?.....
 17.2.- Cales é o catión máis abundante no sangue?.....
 17.3.- Cales dos seguintes procesos son funcións das sales minerais presentes no plasma sanguíneo:
 1. Regulación da presión osmótica
 2. Excitabilidade das neuronas
 3. Contracción muscular
 4. Estabilización do pH
 5. Defensa do organismo contra infeccións

17.4.- Indique dúas funcións das albúminas do plasma sanguíneo?.....
 .....
 .....

17.5.- A que grupo de proteínas plasmáticas pertenecen os anticorpos?.....
 17.6.- En que proceso participa o fibrinóxeno do plasma?.....
 17.7.- Como se chama o plasma sanguíneo desprovisto de fibrinóxeno?.....
 17.8.- Que orgánulos celulares non están presentes nos eritrocitos?.....
 17.9.- Onde se forman os eritrocitos?.....
 17.10.- Cal é a vida media dun eritrocito?.....

18.- Observe o seguinte esquema e responda ás cuestiós que se expoñen:

18.1.- Que representa?.....
 18.2.- En que células se atopa?.....
 18.3.- Cal é a súa función?.....
 18.4.- Que tipo de biomolécula é?.....
 18.5.- En que órgano se degrada?.....

19.- Identifique as seguintes células sanguíneas, indicando nome, tipo de célula e función principal que desenvolve:

**DPTO DE BIOLOXÍA-XEOLÓXIA
IES MONELOS (A CORUÑA)**

20.- Seleccione as respostas correctas:

- 20.1.- Os leucocitos que maioritariamente se concentran na zona da ferida son os
a.- neutrófilos   b.- basófilos   c.- eosinófilos
- 20.2.- A vasodilatación dos vasos sanguíneos e inflamación dos tecidos é producida por
a.- heparina   b.- histamina   c.- globulina
- 20.3.- A substancia á que fai referencia a cuestión anterior é producida e secretada por
a.- basófilos   b.- mastocitos   c.- ámbalas dúas
- 20.4.- En presenza do antíxeno, os linfocitos B actívanse e transfórmanse en células produtoras de Ig chamadas
a.- mastocitos   b.- células plasmáticas   c.-monocitos
- 20.5.- As células precursoras dos macrófagos son
a.- os monocitos   b.- os linfocitos   c.- os histiocitos
- 20.6.- Os órganos linfoideos primarios son
a.- timo e bazo   b.- timo e medula ósea vermella
b.- bazo e medula ósea vermella
- 20.7.- As células precursoras das plaquetas ou trombocitos son os
a.- linfoblastos b.- hemocitoblastos c.- megacariocitos
- 20.8.- A característica esencial das plaquetas é que
a.- carecen de núcleo   b.- son fragmentos celulares
c.- as dúas respostas son correctas
- 20.9.- A substancia vasoconstrictora que liberan as plaquetas para reducir a hemorragia é
a.- histamina   b.- heparina   c.- serotoninina
- 20.10.- A activación do fibrinóxeno e a súa conversión en fibrina é producida por un enzima chamado
a.- trombina   b.- protrombina   c.- tromboplastina
- 20.11.- A formación de coágulos (trombos) no sangue pode ser debida a doenças como
a.- gripe   b.- arteriosclerose   c.- hepatite
- 20.12.- A formación das células sanguíneas recibe o nome de
a.- hematopoiese   b.- diapedese   c.- homeostase

21.- Indique onde ocorren os seguintes procesos:

- 21.1.- A eritropoiese:.....
.....
.....
- 21.2.- A formación de plaquetas:.....
- 21.3.- A maduración de linfocitos B:.....
- 21.4.- A formación de linfocitos:.....
- 21.5.- A formación de monocitos:.....

23.- Cite as 4 funcións principais do Bazo nun individuo adulto da especie humana:

.....
.....
.....
.....

24.- Relacione as doenças coa súa definición:

Doenza	Definición
Leucemia	Disminución do número de plaquetas
Policitemia	Redución do número de leucocitos

ANATOMÍA APLICADA 1º BACHARELATO

Nome:

Hemofilia	Producción anómala e masiva de leucocitos
Mononucleose infecciosa	Disminución do número de eritrocitos, da hemoglobina ou de ámbolos dous
Anemia	Aumento anómalo do número de eritrocitos
Trombocitopenia	Producida polo virus Epstein-Barr e coñecida como enfermidade do bico
Leucopenia	Enfermidade hereditaria ligada ao sexo

25.- O sistema ABO está formado por glucoproteínas asociadas á membrana plasmática dos eritrocitos (antíxenos) e anticorpo solubles no plasma sanguíneo.

25.1.- Que anticorpos posúen no seu plasma os individuos de grupo O?.....

25.2.- Se un individuo posúe no seu plasma anticorpos anti-A, de que grupo sanguíneo é?.....

25.3.- Se a un individuo O lle transfundimos sangue de grupo AB, que ocorrirá?.....

.....
25.4.- Cantos xenes están implicados na determinación dos antíxenos do sistema ABO?.....

.....
25.6.- Que relación existe entre os alelos I^A , I^B e i do sistema ABO?.....

.....
25.5.- Que grupo ABO se coñece coma doante universal?.....

26.- Indique en cales dos seguintes casos existe risco de eritroblastose fetal no caso de 2º embarazo:

26.1.- O primeiro fillo foi Rh^- e o segundo Rh^+

26.2.- O primeiro fillo foi Rh^+ e o segundo Rh^-

26.3.- O primeiro fillo foi Rh^- e o segundo Rh^+

26.4.- O primeiro e segundo fillo foron Rh^+

27.- Conteste brevemente ás seguintes cuestiós:

27.1.- Que significa Rh?.....

27.2.- Cantos grupos sanguíneos existen nos ser humano?.....

27.3.- Cal é a causa de que un individuo Rh^+ non poida doar sangue para un individuo Rh^- ?.....

.....
27.4.- Cal dos seguintes individuos é o doante universal? AB^+ , AB^- , O^+ , O^-

27.5.- Cal dos grupos anteriores é o receptor universal?.....

28.- Diga se son verdadeiras (V) ou falsas (F) as seguintes frases:

.....
28.1.- A linfa circula por un sistema de vasos denominado sistema linfático.

.....
28.2.- A linfa ten un 95 % de auga e un 5% de proteínas, graxas, ...

.....
28.3.- As graxas son transportadas a través da linfa debido a que son insolubles en auga.

.....
28.4.- O sistema linfático conéctase ao sanguíneo a través da vea subclavia.

- 28.5.- Cada día filtranse 24 L de plasma que pasan a formar parte do líquido intersticial.
- 28.6.- Moitos vasos linfáticos son cegos e todos posúen válvulas para evitar o retroceso da linfa.
- 28.7.- A circulación linfático carece de bomba impulsora, polo que depende da contracción da musculatura xeral do corpo.
- 28.8.- Nos nódulos linfáticos abundan os linfocitos.
- 28.10.- A linfa carece de O₂ disolto.

29.- Complete a seguinte táboa relativa aos tipos de tecidos musculares:

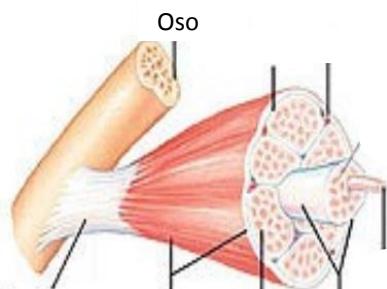
Característica	Músculo liso	Músculo estriado	Músculo cardíaco
Número núcleos por fibra muscular			
Presenza de estrías no citosol			
Contracción			
Órganos nos que aparece (cite 2)			

30.- Observe o seguinte esquema e resola as cuestións que se plantean:

- 30.1.- Que tipo de tecido muscular aparece representado?.....
- 30.2.- Como é a contracción do tecido representado?.....
- 30.3.- Cite polo menos 3 órganos nos que apareza este tipo de tecido muscular:
.....
.....
.....

31.- Observe o seguinte esquema e indique os nomes das estruturas representadas.

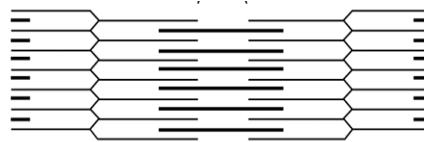
Nome do tecido representado:.....
Cales son as proteínas contráctiles?.....

32.- Observe o seguinte esquema e resola as seguintes cuestións:

- 32.1.- Que representa?.....
- 32.2.- En que tecido muscular aparece?.....
- 32.3.- As liñas grosas representan a proteína chamada

..... e as máis finas, a proteína chamada.....

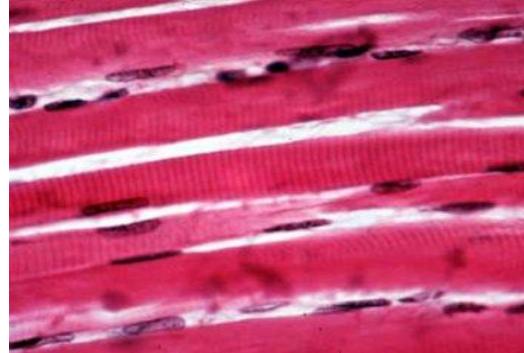
32.4.- Sinale no esquema os nomes das bandas e liñas que forman a estrutura:

32.5.- Que sucede coa estrutura representada cando a fibra muscular se contrae?.....

.....

33.- Dada a seguinte microfotografía:

33.1.- Que representa?.....

33.2.- Cite dúas características propias das células que forman este tecido:

.....

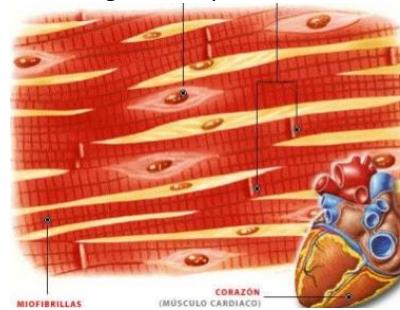
.....

33.3.- Como se chama a membrana plasmática destas fibras musculares?.....

33.4.- Como se chama o citoplasma destas fibras musculares?.....

33.5.- Que catión inflúe directamente na contracción destas fibras?.....

34.- Observe o seguinte esquema:

34.1.- Que tecido aparece representado?.....

34.2.- Como se denomina o músculo do corazón?.....

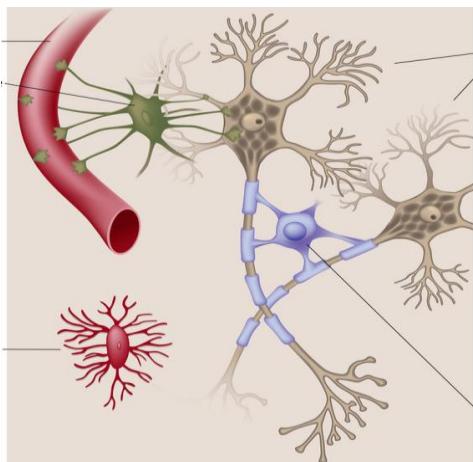
34.3.- Sinale no esquema os discos intercalares.

34.4.- Que tecido forma os discos intercalares?.....

.....

34.5.- Por que dicimos que este tecido é un sincitio?...
.....
.....
.....

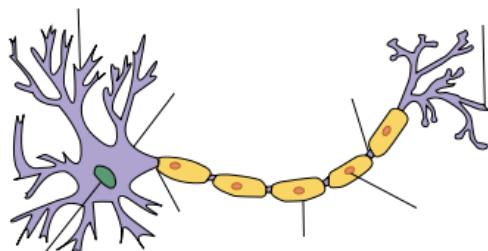
35.- Identifique as células que aparecen no seguinte esquema e indique que tecido constitúen:
Tecido:.....

36.- Indique a función que realizan as células da glía que se indican:

Célula	Función
Microglia	
Célula Schwann	
Oligodendrocito	
Astrocito	
Célula ependimaria	

37.- Identifique a célula representada e sinale os nomes dos seus componentes:

Nome da célula:.....

37.2.- Que función teñen as células de Schwan?.....

37.2.- Que son os nódulos de Ranvier?.....

37.3.- Que son os corpúsculos de Nissl? En que parte da célula se atopan?.....

37.4.- Cal é a dirección do impulso nervioso nesta célula?.....

37.5.- Que substancia branca forma parte das membranas das células de Schwann?.....

38.- Cales das seguintes frases son verdadeiras (V) e cales falsas (F) referidas ao tecido nervioso:

___38.1.- As neuronas son células especializadas que perderon a capacidade de división celular.

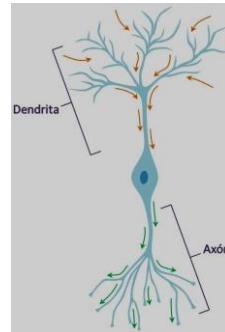
___38.2.- O SNC carece de vasos e ganglios linfáticos.

___38.3.- O conxunto de corpos neuronais ou somas forma a substancia branca do cerebro.

___38.4.- O espazo entre o axón dunha neurona e a dendrita da seguinte chámase espazo sináptico.

___38.5.- As fibras mielínicas conducen o impulso nervioso máis lentamente que as amielínicas.

___38.6.- Na imaxe seguinte observamos unha neurona multipolar:

___38.7.- As neuronas que conducen os impulsos nerviosos ata o SNC son as eferentes.

___38.8.- As neuronas motoras conducen a resposta dende o SNC ata os órganos efectores.

___38.9.- A resposta pode consistir nun movemento ou nunha secreción.

___38.10.- As neuronas de asociación conectan os receptores nerviosos cos órganos do SNC